

TORONTAI

Ara	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Beckserek, Obilteva (Zapolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ara
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21		Egész évre 300 D Negyedévre 75 D	Félévre 150 D Havonta 25 D	
Din	Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckserek	Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Hirdetések díjazabás szerint		1
			M megjelenik naponta délelben		1

Megválasztották a bizottságot, amely a flumei konvenciót megvitatja.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 7.

A képviselői klubok esütörtök délután együttes ülést tartottak, a melyen megválasztották azt a bizottságot, amely az Olaszországgal megkötött konvenciót fogja megvitatni. A bizottságba tíz radikális, öt demokrata, egy német, egy földműves, egy klerikális és egy muzulmán képviselő került be. A demokrata tagok — hír szerint — a flumei szerződés mellett — szavaznak.

Radicsék „ismét” Beogradba jönnek.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 7.

Nagy port vert fel tegnap Beogradban az a hír, hogy a Radicspárt képviselői testületileg eljönnek Beogradba, hogy megbuktassák a kormányt. Érkezésüket mára jelezték. Mint a legújabb zagrebi jelentés közli, a képviselők Beogradba való jövelele néhány nappal eltöltött. Az elhalasztás a zagrebi tudósítás szerint — csupán technikai okokból történt.

A radikális-párti körök nem sok hitelt adnak a híreknek és azt állítják, hogy azt az ellenzék minden komoly alap nélkül híreszteli.

Paktum Wilson és Clemenceau között a Rajna-megszállásban.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, febr. 7.

Lloyd George a Newyork World-nak egy intervjút adott, amely kiemelt felhívást keltett mindenfelé. A Rajna-megszállásról, jelentette ki Lloyd George, hogy

mikor öt kormányteendők Londonba szolitották — a versaillesi tárgyalások idején, Clemenceau felhasználta ezt az időt és Wilsonnal egyezményt kötött, a melyben Amerika helyeselte a Rajna-megszállást.

Páris, febr. 7.

Tardieux Lloyd Georgenak a Newyork World-ban közölt intervjújára megjegyzi, hogy Wilson és Clemenceau között nem volt titkos meg egyezés, Wilson csak kötelezte magát, hogy harminchat órával hamarabb adja beleegyezését egy esetleges megszálláshoz.

Az ellenzék követeli Markovity volt miniszter pörbe fogását.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Beograd, febr. 7.

A szkupstina szerdai ülését röviddel kilenc óra után nyitotta meg Jovanovity Ljuba házelnök. Napirend előtt bejelentette, hogy Wilson, az Egyesült-Államok volt elnöke meghalt. A nagy államférfiu érdemei — mondotta — eléggé ismeretesek a parlament tagjai előtt, de különösen nagy érdemeket szerzett az SHS állam jövőjének megalapítása körül. Amidőn népünk léte veszélyeztetve volt s amikor a veszély folyton nagyobbodott, e sötét, válságos napokban Wilson és társai jelentették a reményt. Wilson oroszlanja volt az amerikai közéletnek és politikájával különleges pozíciót biztosított népének. A jövő igazolja majd Wilson törekvéseit és megjutalmazza Amerika áldozatkészségét, amelyet általa a világbéke érdekében tett. A képviselők felállással rótták le kegyeletüket az elhunyt amerikai államférfiu iránt.

Utána Ninesity Momesilo dr. külügyminiszter a kormány nevében emlékezett meg Wilsonról és meleg szavakban elevenítette fel Szerbia érdekében kifejtett munkásságát.

Néhány kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után Jovanovity házelnök közölte a szkupstinával, hogy az ellenzék javaslatot nyújtott be a háznak, amelyben Markovity Lázár dr. volt igazságügyi miniszter vád

atá helyezését kéri. Kijelentette, hogy a felterjesztést öt napon belül nyomtatásban kiosztja a képviselők között s a miniszterek felelősségéről szóló törvény rendelkezése szerint tízenöt napon belül napirendre tűzi ki az ügyet. Amennyiben a többség az egyszerű napirendre való áttérés mellett foglal állást, a mentelmi jog felhüggesztésére nem is kerül a sor s a sokat emlegetett affér kirobbanása elmarad.

A parlament ezután áttért a költségvetés vitájának folytatására. A mai vita során is csupán ellenzéki szónokok beszéltek.

Az első felszólaló Kulovec dr. (kior.) élesen bírálta a kormány pénzügyi politikáját. Kritizálta a kormány ténykedéseit s többek között azt hozta fel, hogy minden intézkedésébe pártszellemet visz be, ami káros hatással van az állam érdekeire.

Pucelj (földm.) a közmuukaszolgálatás bevezetése és a magas adóterhek ellen beszélt. Kifejtette, hogy a súlyos terhek főleg a falusi földműves népet érik, míg a városi lakosság sokkal kisebb mértékben veszi ki a részét a közterhek viseléséből.

Pucelj beszédével a esütörtöki ülés véget ért. A pénteki szkupstinában folytatják az állami költségvetés vitáját.

A washingtoni zászlóaffér.

Németellenes tüntetések Washingtonban. — A német lapok támadják a német nagykövetet.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Berlin, febr. 7.

A washingtoni német nagykövet tudvalevőleg nem volt hajlandó a német zászlót a gyász jeléül félárboera eresztetni Wilson halála miatt, mert azzal indokolta azt, hogy Wilson magánember volt, akinek ez a tisztelet nem jár ki. A nagykövet eljárása németellenes tüntetéseket provokált. A rendőrség azonban közbelépett és minden atrocitást idejében megakadályozott.

Strezemann tegnap tárgyalt a berlini amerikai nagykövettel a washingtoni zászlóügyben, akinek igazolni igyekezett a német nagykövet magatartását.

A német lapok hevesen támadják a washingtoni követet és a külügyi hivatal, amely ilyen oktan utasítást adott a német nemzetiek és a német néppártiaktól való félelmeben.

Az erzsébetvárosi kör ellen bombamerénylet tetteseit elfogták.

Budapest, febr. 7.

Az erzsébetvárosi kör ellen elkövetett bombamerénylet ügyében,

mint megirtuk, egy Radó József nevű egyén vallomása alapján szenzációs fordulat állott be. A rendőrség Marosi, Márffy, Péter Tivadar és Salló János technológusok személyében elfogta a tetteseket.

A közművelődési egyesület szabadliceuma.

Vasárnap délután lesz az első előadás.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beckserek, febr. 8.

A Bácsági Magyar Közművelődési Egyesület ezélt évben tíz előadást tartott, a melyeknek továbbképző jellegük is volt, úgy hogy a modern kutatások, tudományos eredmények, fejtevések ismertetései szerezhette meg ezeken az előadásokon mindenki, amit különben csak drága könyvek-ből tanulhatott volna meg. A mindennapi élet speciális problémáit, a gazdasági kérdések nagy terepnyomat, a művészet, az ipar nagy feladatait ölelték föl ezek az előadások, amelyeknek általános értéke igazán óriási volt. A Közművelődési Egyesület belátva ezeknek a szabad előadásoknak nagy értékét az ideán is folytatni fogja a szabadliceumi előadásait. Hogy pedig még általánosabbá tegyék ezeket az előadásokat, úgy határozták, hogy vasárnap délután 4 órakor tartják meg, tehát olyan időben, amikor mindenkinek egyformán módjában van az előadások látogatása.

A szabadliceum első előadása 10-én délután 4 órakor lesz a Kaszinó kistermében, az ugynevezett étteremben. A megnyitóbeszédet Kovács István apátplébános mondja el, majd Burget József főgimnaziumi tanár beszél a legutóbbi japán katasztrófa folytán nagyon is aktuálissá vált kérdésekről: a földrendésről és a tűzhányókról.

A szabadliceum látogatása teljesen díjmentes, semmiféle beléptéidj nincsen. A további előadások részletes programját később fogjuk közzélni.

Az osztrák-román tárgyalások.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, febr. 7.

Seypel osztrák kancellár a Magyarország munkatársának nyilatkozott az osztrák-román tárgyalásokról.

A tárgyalások — mondotta a kancellár — eredményesen végződtek, mert sikerült megkötni a legnagyobb kedvezményű szerződést, amire szükség volt, mert a Bratianu-kormány tudvalevőleg nem ismerte el az Avarescu-kormány 1920-ban kötött kereskedelmi szerződését Ausztriával.

Megegyeztek a jogi segélyre vonatkozólag megkötötték azonkivül a kiadatási szerződést Egyéb függő

ügyeket, például a nyugdíjasok penzióját később tárgyalják.

Romániai benyomásairól úgy nyilatkozik, hogy Romániát a jelenben mindennél jobban foglalja el a szovjet elismerésének kérdése. Azonkívül az iskolakérdés is nagyon előtérbe került.

Ami Ausztria és Románia viszonyát illeti, hangsúlyozta, hogy a két ország között semmiféle politikai ellentét nincsen. Nemsokára különösen Oroszország és Románia között Wienben nagyfontosságú tárgyalások indulnak meg.

Képek a kirakatban.

Az utóbbi időben szomorúan kellett konstatálnom, hogy az ember már a kirakatokat sem nézheti végig büntetlenül. Egyre több és több kirakatban jelennek meg a képzőművészet olyan alkotásai, amelyek láttán kissé jobb izlésű ember egyenesen dühös lesz. Mert elvögre is ha „Mityu, Pityu, Manni, Putye” vagy hogyan hívják a család leendő Cezanét vagy Pizaróját fest egy képet, illetve lemásolja azt egy levelezőlapról földöntúli nagyságban és ettől mindenki el van ragadtatva a — családban, mondom ebből még nem következik, hogy nekem is gyönyörködnöm kell ebben akár akarok, akár nem. A jó izlés ott kezdődik, hogy az embernek önkritikája legyen és ne legyen túlzott véleménye a saját tudásáról. Ezek a kirakatba tett mázolások pedig annyira önhittek, hogy direkt erdít róluk az alkotójuk önbizalma.

Végeredményben ennek az államvészeti járványnak is mi vagyunk az okai. Te, én és valamennyien nyájas felebarátom. Mert egyikünknek sincsen annyi melegsége, hogyha egy ilyen álzenit lát, megmondja neki őszintén: „nézze kedves barátom az minden esetre tiszteletreméltó, hogy szép-művészetek kultiválására törekszik, ahelyett, hogy korezmába járna, de ez az akarat még nem elegendő ahhoz, hogy minden mázolásnyal ráüljünk a közönség idegeire. **Hanem tanuljunk, dolgozzunk magunknak és csak akkor álljunk ki a piacra, ha valamit tudunk.** Mert ugye fiatal barátom ön végtelenül lenézni, ha egy suszterinas által készített első cipőt kiállítanak, pedig az ön alkotásai és az ő alkotásai között semmi különbség sincsen. Mindkettőnek az a közös emberi vonása van, hogy mindenki örül annak, ha saját erejéből tudott valamit alkotni — de hol van ez még a művészettől? Aztán Ön ezzel a kritikálansággal megfertőzi a más, művészi megértésre önnél is gyengébb szemű embereket” — Például ezt kellene őszintén megmondani. Ehelyett te is, én is — mormogunk valamit és ezzel önkéntelenül is az emberiség nyakára küldtünk kontárokot, büntársává szegődtünk egy embernek, aki nyilvánvalóan azért megy ki az utcára, hogy legyilkolja a jó izlést. És a kirakatokban vígan jelennek meg a borotvált képű madonnák, bambonók, akik úgy néznek ki, mint egy vidéki bonvivant, sajtóképű almák, kutyafarmájú özek, seprünyéltől alkotott fenyőerdők és mind az a sok rossz álom, amely megfekszik egy egészséges izlésű ember agyát. Legyünk őszinték és üzenjünk már egyszer hadat az államvészettnek.

Egy csoportban vonulnak be az 1903-as gyalogosok.

Újabb rendelkezés érkezett Beeskerekre.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 8.

A lovassághoz és tüzérséghez beosztott 1903-as évfolyambeli hadkötelesek bevonulásával kapcsolatosan megírta a „Torontál”, hogy a gyalogsághoz kerülő újoncokat csoportonként hívják be szolgálatára, még pedig február huszadikától kezdődőleg és március közepéig bezárólag, amikor az összes katonakötelesek már megkezdették a katonáskodást. Ettől a tervzettől eltérőleg most más rendelkezés érkezett a katonai parancsnokságra, a mely új intézkedést tartalmaz az 1903-as évfolyambeli bevonulására vonatkozólag.

Értesülésünk szerint a parancsnoksághoz érkezett rendeletnek megfelelően az 1903-as hadkötelesek és azok a régebbi évfolyambeli, akiket a legutóbbi sorozás alkalmával találtak alkalmasnak, nem csoportonként, hanem egyszerre kezdik meg a katonai szolgálatukat. A rendelkezés alatt csak a gyalogsághoz beosztott katonakötelesek értendők, mivel a többiek már február harmadikán bevonultak. Hogy hová kerülnek a gyalogsági újoncok, egyelőre még bizonytalan. Előreláthatólag több gyalogezredbe lesznek szétosztva, így állomáshelyük más és más város lesz. A behívás idejűl március másodikát, vasárnapot jelöli meg az utasítás. Az érdekeltek ezen a napon a reggeli órákban jelentkezni tartoznak a városi katonai ügyosztályon, ahonnan átvezetik őket a katonai parancsnokságra. A beeskereki újoncok még aznap rendeltetési helyükre indulnak.

HIREK

— febr. 8.

A bánsági apostoli kormányzó Romániában. Temesvárról jelentik: Szerdán délelőtt Temesvárra érkezett Rodics Rafael beeskereki páter, a csanádi egyházmegye jugoszláviai apostoli kormányzója. A vendég meglátogatta Pacha Ágoston apostoli kormányzót és megtekintette a templomokat, a papnövelde és a zárdát. Az apostoli kormányzó csütörtökön Aradra érkezett, ahol dr. Wild Endre minorita rendfőnök vendége. Aradról Radnára utazik, ahol megtekintti a kegytemplomot és onnan Budapestre megy dr. Glattfelder Gyula püspök meglátogatására.

A Közművelődési Egyesület felolvasó ülése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Kaszinó nagytermében. Vajda Lajos tanár tart felolvasást Madách és Eltvös címen. A matiné műsorán egy szavaltat és egy zeneszám is szerepel. Az egyesület tagjai díjtalanul látogathatják az előadást, nemtagok belépődíja 5 dinár.

Lemondott a városi ügyész. Jankovity Nikola dr. városi ügyész állásáról lemondott. A leköszönés oka az, hogy Jankovity dr. megszűnteti beeskereki praxisát és áthelyezi ügyvédi irodáját Kovacicára. Az állás betöltése felett még nem döntött a belügyminisztérium.

Az újságiróbal talán egy évben sem volt még oly fényesnek ígérkező, mint az idén. Valószínűleg legelő készülnek az ötletes és fényes toaletteknek, amelyek megfelelő értékelésben fognak részesülni, mert a rendezőség már gondoskodott róla, hogy a nagy sokadalomban ne veszessenek el az egyes jelmezek anélkül, hogy gyönyörködni lehessen bennük. Sőt az ötlet, a fáradság, a melyet a kosztümök kiválasztására szentelt valaki, megfelelő elismerésben fog részesülni, mert a közönség fogja eldönteni, hogy ki a legszebb, a legsikerültebb jelmez. Ez a szavazás aztán igazán pártatlan lesz, mert a szép arca — miután alarc fedti — nem lehet majd vesztegetni. A bál tíkán este 9 órakor kezdődik.

A debreceni pótválasztás. Debrecenben a Hendlér és Nagy Vince közötti pótválasztást február 11-én és 12-ikén tartják meg.

Kinevezés. Torontál-Temes megye alispánja Mihajlovity Arion volt posztumusi jegyzőt Mali Torákra községi jegyzőnek nevezte ki.

A hét árva részére Kálnay Zádorné 2 alsónadrágot, 1 fűzfinget, 3 pár harisnyát, 1 sálát és 30 dinárt adományozott.

A „Lyra” farsangi dalestélye. A beeskereki „Lyra” dalegylet február hó 23-ikán szombaton nagyszabású, kabaréval és táncal egybekötött farsangi dalestélyt rendez. Ez alkalomra nívós műsort állítottak össze, amely kitűnő betanításban kerül interpretálásra és egyúttal első méltó bemutatója lesz a fiatal dalegylet énekkarának. A kar betanítását és vezetését Láng Imre végzi, akinek neve maga is garancia arra, hogy a közönségnek nívós estélyben lesz része. A dalestély este fél kilenc órakor kezdődik.

Forradalom Tíbetben. Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint Tíbetben számos helységben kitért a forradalom. A dalai láma elmene-kült.

Az Ivanovói önkéntes főzítő- és árvedőegyesület február 10 és 12-én az Orbán Ferenc vendéglőjében műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Színe kerül: 1. Gyüttment. Falusi játék 1 felvonásban. Irta Géczy István. Szereplők: Schneider József, Virágh Katalin, Forray József, Szvaton Teréz, Szücs Amália. 2. Tót táncmester. Monológ. Előadja Virágh József. 3. Valami hibája van. Vigjáték 1 felvonásban Irta Gondinet. Szereplők: Ifj. Orbán Ferenc, Lafferton Gizella, Nigrényi József, Boday Margit, Vaszilcsin András.

Borzalmas szerencsétlenség. Berlinből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt szerdán a Köln-Rottweiller R.-T. premnitz műveiben. Rathenow közelében. A telepen, amelyet eredetileg a háboru alatt löporgyárnak építettek, most vegyszereket állítanak elő. A szerda délutáni órákban a szénkéreg előállító osztályon több munkást megmérgezett a kiáramló gáz. A munkások, akik a helyiségben voltak, elvesztették eszméletüket. Amikor a szerencsétlenségről a helyiségen kívül dolgozók értesültek, azonnal mentőket

küldöttek a katasztrófa színhelyére, ahol több munkást még sikerült megmenteni az életnek. Három munkás a mérges gázok hatása folytán életét vesztette. Mindhárom családapák, összesen husz árvaat hagytak hátra.

A radikális képviselői klub helyesli a római egyezményt. Beogradból jelenti tudósítónk: A radikális képviselői klub csütörtök délután ülést tartott, amelyen a párt belső ügyeiről határozott. Ninesity dr. külügyminiszter ismertette a római utját és az Olaszországgal kötött egyezmény tartalmát. A radikális képviselői klub a legnagyobb mértékben helyeselte a szerződés megkötését.

Baleset. Súlyos kimenetelű baleset érte Massong Károly katarinovaci igazgató-tanító fiát: Massong Lajos tanítóképződi hallgatót. Massong Lajos Budapestről Szegedre akart utazni, Utközben rosszul lett, fogta el, amire kihajolt a robogó vonat ajtajából. Szerencsétlenségére elvesztette az egyensúlyt és leesett a kocsiról, úgy hogy egyik lába a kerekek alá került, amelyek azt lemozdították.

Peeri méltóság egy munkásmiszternek. Londonból táviratozzák: György angol király Olivier indiai és Thompson gyarmatiügyi minisztereknek a peeri méltóságot adományozta és így a munkáskormányzatnak eddig öt minisztere és egy államtitkára ül a felsőházban.

Hogyan él Brüsszelben egy király elvált felesége. A háboru előtt néhány évvel világszenzációt keltett, hogy Frigyes Akos, akkori szász király felesége, Lujza királyasszony egy szép napon Toselli olasz szorongatóművészszel megszökött, otthagynva a királyi fényt és pompát. A volt királynő ezidőszent Brüsszelben él, ahol a „Le XX-e siècle” című lap munkatársa meglátogatta. Az újságíró elmondja, hogy a volt királynő most a legnagyobb nyomorban él egy külvárosi házban, ruházata olyan, mint a munkásknéké. Egyedül mos, mosogat, lakása előtt maga seprti az utcát, s annak bizonyítékául, hogy nem tuoz, megmutatta a mosogatóviztől és a durva munkától kimart kezeit. Az apának, amelyet német márkában kap, egyenlő a semmivel. A múlt év harmadik negyedére kiutalt márkáért mindössze egy és háromnegyed belga frankot kapott. Abból él, hogy olasz himzésekkel házal. Jellemző, hogy az újságíró előtt most is hangzott, hogy egy esőp Habsburg-vér sincsen benne s hogy nagyapja sohasem volt képes németül megtanulni.

Új helyesírás. A Magyar Tudományos Akadémia most jelentette meg a magyar helyesírási szabályokat új kiadásban. A füzetet Tolnai Vilmos, az Erzsébet-nőiskola tudós tanára rendezte sajtó alá.

Amikor az imprimált korrekurát átnyújtotta Balogh Jenőnek, az Akadémia főtítkarának, Balogh átlapozta az ivatek s aközben észrevette, hogy a „züllik” szó három l-lel van szedve. Így: züllik.

Odafordult Tolnaihoz:

— Vilmoskám, itt baj van:

Tolnai nyomban kihuzott a három l közül egyet, Balogh erre keserű mosollyal ennyit szólt:

— Tulajdonképpen négy l-lel kellene írunk. Annnyira lezüllöttünk már...

* Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Vékki Beeskerek. Telefon 328.

A becskerek-i árvaház javára Debrecsani gyűjtést rendeztek, amelyre a következők folytak be adományok: Pártos Simon 20 dinár, Loránt János 5 kg kenyérliszt, Ap-ler Tivadar 20 dinár, Ivancsics Konrád liszt és zsir, N. N. 10, Czikora Béni 10, Csizafszky Józsefné 20, Schlanek János 10, Scherván Sándor 10, Halász István 20, Csontos József 10, Czégényné 10, Szehr Pál 50, Halász József 10 dinár, Milan Lukács 1 kg zsir, Halász Mihály 10, Kovács Pál 10, Buza N. 10, Ivancsics N. 20, Stevenk József 10, Heller Imre 10, József Bobák 10, Kirchenmayer János 10, Kovács András 10, Lebezeit Vencel 10, Kiss Sándor 20, Kovács Márton 10, Visnyovszky György 10, Roszmann Róbert 10, Szűcs Hugó 10, Hanauer József 10, Simsay Géza 10, Fabro 20, Ivancsicsné 10, Ismeretlen 6, Ján Szanyiga 10, Kliment Pavel 10, Kezes György 20, Kezes Emil 5, Nits János Jarkovác 20, Wagner Lajos 20, Gyulay Lajos 20, Djoka Bassan 10, Bokros Lajosné 5, Karleczik János 20, Major Istvánné (Kovácsné) 50 és Dávid Mihály 20 dinár. — Debrecs, 1924. évi február 1. Róm. kath. hitközség.

Értesítés. Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Vojvodina (Rózsai) kávéházban működő Beer-féle zenekarból kiléptem és a mai naptól a Kovács-eukrászdában tartok önálló hangversenyt. Midőn erről van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, egyben kérem, hogy az irányomban tanúsított szíves pártfogásukkal továbbra is támogatni sziveskedjenek. Számos látogatást kér: **Waghalter J.**, zongoraművész.

Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának, az Uj Idők-nek 6 számában folytatódna Erdős Renée és A. M. Williamson érdekes regényei. Közli a lap azonkívül Herczeg Ferenc, Surányi Miklós és G. A. Birmingham elbeszéléseit, Pekár Gyula érdekes cikkét a nő szabadságharjáról, Dr. Bród Miksának, az Uj Idők szépségápolási rovat vezetőjének feltűnést keltő cikkét az élet meghosszabbításának problémájáról. Számos művészi és időszeri kép díszíti a számot. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 15.000 K. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest VI, Andrassy ut 16.

Megérkeztek a legújabb párisi divatlapok. A párisi divatlapok februári legújabb kiadásából a következők kaphatók az Orient főutcai üzletében: Paris Mode (30 din.), Mon Aiguille (10 d.), Lingerie de Paris (50 d.), Le chic et la mode (30 d.), Les creation Parisienne (50 d.), L'Elegante (25 d.), Les modes (15 d.), L'art et la mode (20 d.), Paris blouse (50 d.), Femine (50 d.), La Carneval Parisienne (180 d.), Les grandes modes (kalapdivatlap) 50 din. és La mode Parisien (kalapdivatlap) 40 dinár.

• **Atutalásokat és csekkkiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi öszes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére valutabiztosításokat legjutányosabban eszközöl a Nagybecskerek-i Takarékpénztár, Veliki Becskerek, Koronavalló épület. Telefon: **Pénztár 16.** Vezérigazgató 52.

Nyolevanhárom új iparos és kereskedő.

Becskekerek város statisztikája a kiadott iparengedélyekről.

— A „Torontól” tudósítójától. —

Becskekerek, febr. 8.

A bánsági kereskedelmi- és iparkamara tegnap kapta meg Becskerek város jegyzői hivatalától a múlt évben kiadott iparigazolványok statisztikáját. A kimutatásból élénken kitűnik, hogy az ipar és kereskedelem mennyire fejlődik s mennyi új iparossal és kereskedővel gazdagodott a város.

Az 1923-ik évről összeállított statisztika szerint képesítéshez kötött iparra ötvenegy, engedélyhez kötött iparra huszonhat, gyáraknak két, kereskedelemre nyolevanhat és bejelentéshez kötött iparra tizenegy iparengedélyt adtak ki. Az elmúlt évben eszerint összesen százhetvenhat személy kapott iparigazolványt.

Megszüntették iparukat, illetve az iparizók sorából való törlésüket kérték összesen kilenevennégyen. Ezek közül képesítéshez kötött ipart folytattak huszonnégyen, engedélyhez kötött ipart huszonegyen, kereskedelmet negyvenötön, bejelentéshez kötött ipart hárman, azonkívül megszüntette iparát egy gyár is.

Összehasonlítva a két kimutatást, kitűnik, hogy a múlt évben nyolevanhárom iparos és kereskedő önállósította magát.

Romániai árak.

Temesvár, febr. 7.

A román hatóság, amely egy lát-szik nagyon drágált mindent, tegnapról kezdődően megállapította az élelmicikkéért szedhető legmagasabb árakat.

Az új maximális árak a következők: Marhahús peccsenyének való 24, gulyás és levashus 20, növénydekmarha 18—16, birkahús hátulja 17, eleje 15 lej, sertéskaraj 34, combja 32, zsir 63 lej.

A vendéglői árakban is történt változás. Huslevés 2-50, bab, lencse, burgonya, kel és káposztaleves 4—3-50, főzelék feltétel nélkül 7—6-50, főzelék marhahús feltétellel 14—13—12, sertés feltétellel 17—16—15, marhahús mártással és köritéssel (150 gram, csont nélkül) 12, 11, 10, marhasült 18, 17, 16, sertéssült 22, 21, 20, főtt tészta dióval, sajttal, mákkal vagy tejföllel 8, 7, 6 lei, aszerint, hogy 1., 2. vagy 3. rendű étteremről van szó. Az első és másodosztályú éttermek kötelesek tisztviselőknél és tiszteknek 10 százalékos árkedvezményt nyújtani. Az új megállapítás szerint a luxus vendéglők megszűntek.

És, hogy az információ teljes legyen, tudni kell, hogy február 6-án Temesvárott egy dinárért 3-35 lejt adtak. Tehát egy elsőrangú étteremben egy teljes ebéd (borravalók nélkül) 34 lej, azaz 14 és fél dinár.

Macdonald leánya.

Az angol miniszterelnöki palota háziasszonya.

Londonból jelentik: A Downing Street 10. szám alatt levő miniszterelnöki palota ismét gazdát cserélt. A híres palotának kétszázéves fennállása óta mindig toryk és whigek, konzervatívok és liberálisok voltak a lakói. Mig tiz év előtt is hihetetlenül hangzott volna az, hogy Anglia uralkodóinak palotájába egy munkás miniszterelnök fog bevonulni. S a hihetetlen most mégis megtörtént.

Ramsay Macdonald huszéves leánya e napokban megjelent a Downing Street 10. száma alatt, hogy megtekintse új otthonukat. Baldwin volt miniszterelnök felesége megmutatta az ifjú leánynak az egész épületet. Macdonald kisasszony távozásakor állítólag a következő megjegyzést tette:

— Bár mindez nagyon komplikált, azt hiszem, mégis csak tetszeni fog nekem.

Macdonald kisasszony két új rekordot állított föl. Nemcsak az első munkás háziasszony lesz a Downing Streeten, hanem egyszersmind a legfiatalabb hölgy, ki valaha a háziasszony tisztjét a Downing Streeten betöltötte. Macdonald kisasszonyt anyja korai halála óta egy egyszerű öreg skót hölgy nevelte, ki inkább arra helyezte súlyt, hogy kedvence ütni, főzni, vasalni és foltozni tudjon, sem mint, hogy a nagyvilági hölgyet játssza. Macdonald kisasszonyra tehát felelősségteljes feladat várakozik s könnyen meglehet, hogy a Downing Street 10. sz. alatt már nem fognak lejátszódni azok a csodálatos ünnepségek, melyeknek állandóan színhelye volt.

Legújabb divat: a hamis ékszer.

Hükötyavetyélt családi ékszerek. — A bizalmatlan eladók. — Lovagias affér egy eladás körül. — Csak a jóbarátok ismerik fel az utáztott ékszereket.

Cartier, az ismert párisi ékszerész, ki hosszabb idő óta Pesten tartózkodik és rendkívül népszerű a főúri körökben, a napokban — nagyobb társaságban — érdekes dolgokat mondott el az ékszerek valódiságának felismeréséről. Apró, egészen jelentéktelennek gondolható tünetekből lehet megállapítani sokszor gyöngy, gyémánt és egyéb drágakő valódiságát, — jellemző például csak egyet mondunk el itt a hallottakból. A gyöngy valódi voltát úgy ismerjük fel a legjobban, ha egészen gyengéden a gyöngyszemeket a fogunkhoz értetjük. Ha véglegesedik akadálytalanul a gyöngyszem a fogzománcra, akkor a gyöngy hamis. Ha érezzük, hogy megkarcolja: valódi. A történetet érdeklődéssel hallgatták végig a társaság jelenlévő hölgytagjai és mindegyik idegesen játszott a nyakában csüngő gyöngy-nyakláccsal.

Egyikük, egy ismert fiatalasszony, feltűnő idegesen babrálta a gyöngy-sorút és észrevétlen pillanatban fogához értette az egyik szemet. A

gyöngy, melyet nem is olyan régen vásárolt, rendkívül drága áron, nem karcolta a fogat, hanem simán leesüszott a hófehér zománcról. A gyöngy hamis volt. Hogy mi a következménye a felfedezésnek, am már nem tartozik ide, tény az, hogy a csillogó-villogó ékszerek java-része, melyek premieken és estélyeken a hölgyeket díszítik: nem valódi ékkövek: Nem vonatkozik ez az új gazdagokra, akik részben üzleti érzékkel is gyémántba és gyöngybe fektetik a romlandó bankót, hanem legfőképp azoknál áll így a dolog, akikről nyugodt lélekkel fel sem telezhető, hogy hamis ékszert hordanának a nyakukon. Nagyon előkelő asszonyoknál mindig szokásban volt, hogy meglevő drága ékszereiknek hajszálhíra szakasztott mását megcsináltatták és kisebb alkalmakkor ezeket az utáztatokat viselik, de ma nagyon sok helyen, ha bele lehetne tekinteni az ékszer-tárcákba, páncéllakoztatókba, kérdős, hogy az eredetit, az igazit feltalálhatnánk-e? Ki tudja, hol jár már a régi család kiész, szétfordelve, szétszedve, átalakítva, nem gyűrű lett-e a mellgombból, karperec a diadémból? Az utáztat minden-estetre megmaradt s mert bizonyos körökben nagyon számon tartják egymásról, hogy milyen a vagyoni helyzet, most bizonyos ezek az utáztatok szerepelnek minden alkalommal, a legnagyobb díszlet rendezett összejöveteleken is, mikor az ugynevezett „nagy” ékszerek s „nagy” érdemrendek viselendők. Természetesen nem találják esodálatos dolognak, ha Cartier fejtegetései után, barátok ha találkoznak, egy-egy alkalmas pillanatban röpké és titkos vizsgálatnak vetnék alá egymás ékszereit. Valószínűleg a legfelsőbb és legalsóbb körök asszonyai mind megváltak már itt-ott egy-egy kedvesebb ékszerdarabjuk-tól. Persze a nagy árak korán megszedítették őket és tudunk asszonyokat, akik tízezer koronáért adták el olyan briliáns függőket, melyért ma milliókat kapnának, ha most vinnék el az ékszerkereskedőhöz. Igaz, hogy a háboru alatti tízezer méltán mérkőzik a mai milliókkal, de már magának az összegnek zengése, hangzása is esábitó s ezért sokan kétségbeesve siratják az akkori elhamarkodásukat. A legjobban azok jártak, kik spekulációból ékszeret vásároltak, hiszen a háboru elején hallatlan olesón dobták a kereskedők elé az ijedt és pénztelen itthonmaradottak az értékeiket. Ezek a vásárlók nagyszerűen jártak, óriási nyereséggel adták tovább és vitték a külföldre a valóssággal összeharásolt drágaságokat. Ma már nem lehet „olesón” vásárolni, csak jutányosan, különösen akkor, ha egyáltalában nem ért az eladó ahhoz, amit elad. Budapest egyik legnagyobb ékszervásárlója beszélt a multkor, hogy egy főhadnagy gyöngyörű tüzü briliáns-gyűrűt hozott a multkor eladásra. A szokásos vita után, mely kereskedő és eladó közt lefolyik, hogy ki mondja meg az árát, végre a főhadnagy százötven-ezer koronát kért a gyűrűért. A kereskedő erre — látva, hogy teljesen hozzá nem értővel áll szemben — kijelentette, hogy a gyűrű sokkal többet ér és megajánlott érte százötvenezer helyett hatszötvenezer koronát. A főhadnagy abelnytt hogy hálásan és boldogan eladta volna a

becsületes vásárlónak az ékszer, gyantut fogott és azt mondta, majd visszajön később. Végigjárt egy esomó ékszerboltot, azonban háromezernél sehol nem becsülték föbbre a gyűrűt. Erre visszatért az első eladási helyre, ott azonban a kereskedő már hidegen elutasította a vásárt.

— Azért, mert többet ajánlottam, mint amennyit kért, azt hitte, hogy be akartam volna csapni, kifizettem volna a százötvenezer koronát és ön boldog lett volna, hogy jó vásárt csinált. Most már nem kell a gyűrű ajándékba sem.

Az elutasításból majdnem lovasias ügy lett, mert a főhadnagy személyes sértést érzett a kereskedő viselkedésében, az azonban hajthatatlan maradt.

TÖZSDE

Február 7.

Beograd. (Zárlat.) Páris 395, London 365-75, Newyork 84-75, Genf 1477, Milano 372, Prága 276-50, Budapest 432, Wien 0119, Bukarest 4350, Szófia 62, Amsterdam 3190, Bruxelles 352.
Zürich. (Zárlat.) Newyork 574, London 2481, Páris 2675, Milano 2520, Prága 1665 és fél, Wien 00081 és egyegyed, Budapest 00205 és egyegyed, Beograd 677 és fél, Bukarest 294 és fél, Varsó üres, Berlin 130, Szófia 420.
Budapest. (Zárlat.) London 140000—150000, Páris 1510—1620, Wien 4950—4920, Beograd 383—408, Bukarest 170—182. Minden vonatkozásban 18 százalék felár számítandó.

Nyilttér

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

T. C.

Van szerencsénk ezuton a nagy-érdemü közönség szives tudomására hozni, hogy a

Jankovity és Radanov

cégből kilépő Jankovity ur részét Delfel Aladár ur vette át s ezentul a füszer- és csemegeüzletet büffével

Radanov és Delfel

cég alatt tovább vezetjük és kérjük az igen tisztelt vevőközönség további pártfogását és bizalmát.

Maradunk teljes tisztelettel
205 Radanov és Delfel.

Zseljeznicski red (Németvégsor) 13/15. számú 171

háza

építkezésre kiválóan alkalmas telekkel, s adó. — Cim a kiadóban.

Lapkihordót

telvez a „Toronto” kiadóhivatala.

Elsőrendü beremendi és szlovén darabos 181

meszet

beocsini portland-cementet, száraz, vel-lázott bükkfaszenet jutányosan szállit

Réval Adolf Subotica. Telefon 551.

Braun Marcel gépkar eskedése Vel. Becskerek. Telet. 106.

Mint a Hofherr-Schranz és Clayton-Shuttleworth R. T. budapesti és wieni mezőgazdasági gépgyárainak képviselője, van szerencsém az érdekeltek szives tudomására hozni, hogy nevezett gyárak igazgatósága

gyártmányainak árát jelentékenyen leszállította.

Ennek következtében — miután cégem mindenkor az előirt eredeti gyári arakon eszközi szállításait — kötelességemnek tartom az árak olcsóbbodását közölni azzal, hogy ugy teljes maganjáró cséplőasztalat, mint minden más gazdasági gépet állandóan raktáron tartok és rögtön szállíthatok.

Teljes tisztelettel

Braun Marcel

189 gépkereskedő VEL. BECSKEREK. Telefon 106

Izv. br. 317/1923.

212

Dražbena objava.

Dolepotpisani sudski izaslanik ovim u smislu 102. §-a LX. zak. čl. iz 1881. god. objavuje, da će se na javnoj dražbi prodati usled rešenja velikokikindskog sreskog suda od 13-og februara 1923. god. broj G. 1903/922. u korist Marije Vajler iz Mokrina, koju zastupa advokat Dr. Jakov Pinter iz Vel. Kikinde protiv ovršenika iz Mokrina radi 3000 Din 9-og oktobra 1923. god. putem prinudnog izvršenja radi namirenja zaplenjene na 1825 Din procene sledeće pokretnine kao: kukuruzna, tulaja, slame i plug.

Dražba će se održati usled rešenja velikokikindskog sreskog suda Gn. broj 3665/923. radi namirenja tražbene glavnice od 3000 Din na istu od 3-og avgusta 1923. god. pripadajućih 5%-ne kamate na dan 18-og februara 1924. god u 1/4 časa posle podne u Mokrinu, i na koju se kupci pozivaju sa napomenom, da će se pomenute pokretnine prodati u smislu § 107. i 108. LX. zak. čl. iz 1881. god. za gotov novac najvišem nudiocu, a u nužnom slučaju i ispod procene.

Ako su dražbene pokretnosti i drugi zaplenili i nadzaplenili i na iste dobili pravo namirenja, onda se ova dražba odredjuje i u njihovu korist u smislu §-a 120. LX. zak. čl. iz 1881. god.

Velika Kikinda, 31-og januara 1924. god.

Luks, sudski izaslanik.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz

Fer. Pál
Veliki Beckerek, Obiljeva (Zapolja) u. 1. sz.

Könyvnyomdája

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.